

VJ Commentaar: Overbodig onderzoek over ontspoorde corporatiebestuurders

12-08-2014 11:02

Het mag genoegzaam bekend zijn dat diverse corporaties de afgelopen jaren nat zijn gegaan op risicovolle projecten. Dat deze projecten in gang zijn gezet door overbetaalde, ijdele en aan geen tegenspraak gewend zijnde bestuurders is evenmin verrassend. Toch hebben wetenschappers het nodig gevonden om nog eens goed uit te zoeken waarom de 'zonnekoningen' alle ruimte kregen. Verrassende uitslag: Er was geen of weinig toezicht. Maar dat wisten we toch al lang?

Ik heb het over het [15 pagina's tellende rapport van de TU Delft, VU en bureau GenP](#) dat gisteren het levenslicht zag. Zij onderzochten zes spraakmakende affaires zoals het gedoe met het woonschip van Woonbron, Laurentius en Rochdale. Gek genoeg is er geen analyse gemaakt van het derivatenschandaal bij Vestia, toch de moeder aller corporatiedebâcles en de rol van opperhaantje Erik Staal erin.

Zoals verwacht doken alle media er gretig op in. De bevindingen van de onderzoekers onderstreepten wat we allemaal al lang en breed wisten. Dat diverse corporatiebestuurders zich onaantastbaar waanden, dat ze prestigieuze projecten naar zich toe haalden en isoleerden, dat ze er geen verantwoording over aflegden en adequaat toezicht door commissarissen, mededirectieleden, het Centraal Fonds Volkshuisvesting en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw compleet versnipperd en niet effectief was. We hebben het allemaal het al eens eerder gehoord en ook nog eens bij de recente verhoren in de Tweede Kamer.

Raakvlakken

Het zal me niet verbazen wanneer de inhoud van het nog uit te komen rapport over de recente verhoren veel raakvlakken zal bevatten met het nu voorliggende onderzoek van de wetenschappers. Waardoor de talloze affaires bij corporaties konden ontstaan, lijkt me nu onderhand wel duidelijk. Zaak is nu om nu mogelijke oplossingen aan te reiken zodat het niet meer gebeurt. Minister Blok heeft al het een en ander in gang gezet. Corporaties moeten terug naar hun kerntaken. Maar het allerbelangrijkste: richt opnieuw het toezicht in.

Nuttige lessen

Ik zou zeggen, kijk eens naar de Nederlandse pensioenfondsen. Daarvan hebben we vrijwel evenveel van als van corporaties en daar gaat zo mogelijk nog meer geld in om, maar het aantal affaires en fraudezaken is naar verhouding veel lager. OK, het drama rond het Philips pensioenfonds is nog lang niet vergeten. En toch: het toezicht op de pensioenfondsdirecties door deelnemersraden en besturen waarin zowel werknemers als werkgevers in zitten, werkt blijkbaar effectief. Ben benieuwd welke wetenschapper de corporate governance van pensioenfondsen en corporaties met elkaar vergelijkt en er nuttige lessen uit trekt.

Rogier Hentenaar
Hoofdredacteur Vastgoedjournaal